

[Borgbjerg.]

et stort og vanskeligt Kapitel i Nationaløkonomien, men jeg kan støtte mig paa mangfoldige Nationaløkonomer, naar jeg ikke vil gaa ind paa den Betragtning, at direkte Skat i *Almindelighed* kan overvælttes. Skulde Fabrikanter, skulde Grosserer søge at overvælte direkte Skat gennem forøgede Varepriser, har jo Befolkningen i alt Fald eet Middel i sin Haand derimod, det er den kooperative Bevægelse, det er Brugsforeningerne og de derpaa byggede Produktionsforetagender. Og jo mere man vilde forsøge fra vore Producenters og fra deres Side, der omsætter Varene, at vælte deres direkte Skat over paa Forbrugerne, des mere vilde, maatte og burde det give Vind i Sejlene til den kooperative Bevægelse, hvorigennem Befolkningen faktisk har et Middel i sin Haand til at komme ud derover. Det har Befolkningen derimod ikke, hvis det er Staten, hvis det er Loven, der forøger Varepriserne.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne nævnte Sukkeret som en Forbrugsartikel, paa hvilken det kunde være lige saa rimeligt at forøge Skatten og dermed Prisen som paa Kaffe, Te, Tobak o. s. v. Den ærede sidste Taler, Venstres Ordfører (Clausager), var lidt inde derpaa og sagde, efter min Mening med Rette, at det var en højst ejendommelig Betragtning at forlange Sukkeret gjort dyrere, fordi Sukkeret har den Egenskab at fede.

Ja, det kommer an paa, fra hvad Synspunkt man ser Sagen. Ser man den fra de fedes Synspunkt, kan det saamænd godt være, at Sukkeret burde være dyrere. Nu tilhører det ærede Medlem, korporlig talt i alt Fald, ikke denne Kreds af Medborgere, det skal jeg erkende. Der er i vore Dage en Afmagringsmani, Magerhed er blevet en Mode, og den kan maaske være ganske sund og fornuftig i de Kredse, hvor man trænger til den. I gamle Dage talte Holger Drachmann om disse fede, overflødige Kvinder i Bourgeoisiet, der burde eksporteres i hele Skibsladninger til Tyrkiet. Moden har jo faaet disse Kvinder og de Mænd, der er af samme korporlige Beskaffenhed, i visse Samfundslag til at udfolde ligefrem heroiske Anstrengelser for at blive magre; hvad de ofrer, hvad de paa-lægger sig af Selvtugt, hvordan de piner sig for at blive magre og derved blive paa Mode og vel ogsaa faa det legemlige Velbefindende, der til en vis Grad kan følge dermed, det er fast utroligt.

Jeg tror nu ikke, at det vilde hjælpe dem synderligt, om vi gjorde Sukkeret lidt

dyrere. Men Sagen ser helt anderledes ud, naar vi ser den fra de magres, fra de underernæredes Synspunkt, og det er desværre en langt større Kreds her i Landet end den lille Kreds af overfedede Velhavere, en langt større Kreds af fattige Folk i By og paa Land, af ubemidlede, af underernærede Børn. De trænger sandelig ikke, det kan jeg forsikre den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, til at faa Sukkeret gjort dyrere for at blive magrere, de trænger langt snarere til at faa Sukkeret gjort billigere for at blive federe. Det gælder Tusinde, hvor det ærede Medlems Betragtning kun gælder een.

Men dette er kun nogle forholdsvis korte Bemærkninger, for jeg har, som sagt, for faa Maaneder siden udtalt mig om Helheden. Det er jo ikke Skik at modsætte sig, at Lovforslag gaar til Udvalgsbehandling, og jeg vil derfor heller ikke stemme imod det, men jeg hverken venter eller haaber eller vil arbejde med paa, at der kommer noget ud af dette Sæt Lovforslag, at tage 40 Mill. Kr. mere gennem indirekte Skat, for at man kan lette den direkte Skat, særlig Formueskatten, med et tilsvarende Beløb. Vi betragter det, som jeg sagde for nogle Maaneder siden, som de mest reaktionære Skattelovforslag, der nogen Sinde har ligget paa Rigsdagens Bord, og vi vil det til sidste bekæmpe dem.

Christmas Møller: Mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Korsgaard, er forhindret i at være til Stede i Dag, og jeg skal derfor i Stedet for ham gøre et Par ganske enkelte Bemærkninger til det her foreliggende Lovforslag. Først den principielle Bemærkning, at der sikkert ikke er nogen Uenighed mellem de ærede Forslagsstillere og det konservative Folkepartis Rigsdagsgruppe i Synet paa den direkte og indirekte Beskatning. De principielle Betragtninger, der i saa Henseende er gjort gældende, behøver jeg for mit Vedkommende ikke at sige noget overfor. Jeg vil dog gerne have Lov til at gøre opmærksom paa, at det konservative Folkeparti med ikke ringe Styrke er gaaet ind for, at man alvorligt skulde overveje, om Formueskatten ikke helt burde forsvinde, en Betragtning, jeg i øvrigt heller ikke tror, der vil være saa megen Uoverensstemmelse mellem de ærede Medlemmer og os om, og jeg vil endvidere gerne pege paa, at man jo ikke vil kunne bestride, at der gennem hele den Udvikling, der, siden vi havde den største direkte Beskatning, da Formue- og Indkomstskatten gav 325 Mill. Kr., er foregaaet en Udvikling i Forholdet mellem direkte og indirekte